

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 206/2016-8

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 12. apríla 2016 predbežne prerokoval sťažnosť [REDACTED], [REDACTED] [REDACTED], pre namietané porušenie jeho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky rozsudkom Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 3 To 132/2014 zo 16. decembra 2014 v spojení s rozsudkom Okresného súdu Bratislava V sp. zn. 6 T 93/2013 zo 16. októbra 2014 a uznesením Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 3 Tos 30/2015 z 28. mája 2015 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDACTED] o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 19. januára 2016 doručená sťažnosť [REDACTED] (ďalej len „sťažovateľ“) pre namietané porušenie jeho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) rozsudkom Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský

súd“) sp. zn. 3 To 132/2014 zo 16. decembra 2014 v spojení s rozsudkom Okresného súdu Bratislava V (ďalej len „okresný súd“) sp. zn. 6 T 93/2013 zo 16. októbra 2014 a uznesením Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 3 Tos 30/2015 z 28. mája 2015 (ďalej aj „napadnuté rozhodnutia“). Sťažnosť bola doplnená podaniami z 27. januára 2016 a 29. januára 2016. Posledným podaním sťažovateľ požiadal o ustanovenie právneho zástupcu.

Z obsahu sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľ bol napadnutými rozhodnutiami uznaný vinným zo spáchania zločinu lúpeže. Podanou sťažnosťou napáda procesné pochybenia (nepřítomnosť advokáta pri výsluchu v predprípravnom konaní), vyhodnotenie skutkového stavu v konaní pred okresným súdom a krajským súdom, tak isto aj právnu kvalifikáciu skutku a nestotožňuje sa so závermi krajského súdu týkajúcimi sa zrušenia uznesenia okresného súdu sp. zn. 1 Nt 1/2015 z 23. februára 2015 (ním bola povolená obnova konania v trestnej veci sťažovateľa). Na podporu svojich tvrdení poukazuje na zásadné skutočnosti, ktoré menia „*celú vec*“, a to na videozáznam z miesta spáchania skutku, ktorý bol podľa sťažovateľa nesprávne vyhodnotený a preukazuje minimálne nesprávnu právnu kvalifikáciu skutku, a tak isto na výpovede poškodeného, ktorý ich mal podľa názoru sťažovateľa neustále meniť v závažných faktoch. Sťažovateľ k sťažnosti prikladá aj uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 3 Tdo 69/2015 z 9. decembra 2015 (ďalej len „rozhodnutie najvyššieho súdu“), ktorým bolo dovolanie proti rozsudku okresného súdu sp. zn. 6 T 93/2013 zo 16. októbra 2014 v spojení s rozsudkom krajského súdu 3 To 132/2014 zo 16. decembra 2014 odmietnuté. Rozhodnutie najvyššieho súdu však sťažnosťou nenapáda. Týka sa rozhodnutia vo veci samej, nie vo veci obnovy konania.

Na základe uvedeného sťažovateľ žiada, aby ústavný súd sťažnosť preskúmal a o výsledku ho písomne vyrozumel.

II.

Podľa čl. 124 ústavy ústavný súd je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa.

Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v ustanovení § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Skôr, ako ústavný súd podrobnejšie uvedie svoje úvahy, ktoré ho viedli k odmietnutiu sťažnosti, považuje za potrebné poukázať na nedostatky jej náležitostí, ktoré vyplývajú predovšetkým z absencie kvalifikovaného právneho zastúpenia sťažovateľa.

Z ustálenej judikatúry ústavného súdu vyplýva, že uplatnenie jeho právomocí je viazané na splnenie viacerých formálnych aj obsahových náležitostí sťažnosti. Až na zákonom presne definované výnimky je ústavný súd viazaný návrhom na začatie konania, pričom viazanosť ústavného súdu návrhom sa vzťahuje zvlášť na návrh výroku rozhodnutia,

ktorého sa sťažovatelia domáhajú. Ústavný súd môže rozhodnúť len o tom, čoho sa sťažovatelia domáhajú v petite svojej sťažnosti. Petit musí byť vymedzený presne, určito a zrozumiteľne (v súlade s čl. 127 ústavy a § 56 zákona o ústavnom súde), teda takým spôsobom, aby mohol byť východiskom pre rozhodnutie ústavného súdu v uvedenej veci (III. ÚS 78/02, III. ÚS 17/03, IV. ÚS 138/08).

V tejto súvislosti ústavný súd poukazuje na obsah § 20 ods. 1 a 4 a § 50 ods. 1 písm. a) zákona o ústavnom súde, podľa ktorých musí byť z návrhu zrejmé, akej veci sa týka, kto ho podáva, prípadne proti komu návrh smeruje, akého rozhodnutia sa navrhovateľ domáha, odôvodnenie návrhu a navrhované dôkazy. Ústavný súd je pritom návrhom na začatie konania viazaný, okrem prípadov výslovne uvedených v zákone o ústavnom súde. Okrem všeobecných náležitostí uvedených v § 20 musí návrh obsahovať aj označenie základného práva alebo slobody, ktoré sa podľa tvrdenia sťažovateľa porušilo.

Ústavný súd konštatuje, že predložená sťažnosť neobsahuje náležitosti vyžadované § 20 a § 50 ods. 1 zákona o ústavnom súde, pretože v ňom absentuje označenie základných práv a slobôd, ktoré mali byť uznesením okresného súdu a uznesením krajského súdu porušené a sťažnosť neobsahuje ani dostatočne určitý návrh, ako má vo veci ústavný súd rozhodnúť (t. j. petit sťažnosti), ktorý by mal byť základom pre rozhodnutie ústavného súdu vo veci samej.

Z dôvodu absencie právneho zastúpenia sťažovateľa a jeho žiadosti o ustanovenie právneho zástupcu však ústavný súd neprihliadal len na uvedené formálne nedostatky sťažnosti, ale zameral sa aj na preskúmanie jej dôvodov a celkového obsahu, ktoré spočívajú v nespokojnosti sťažovateľa s výsledkom konania v jeho trestnej veci pred označenými všeobecnými súdmi. V tejto súvislosti prihliadal predovšetkým na možnosť porušenia základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy.

1. Pokiaľ ide o ústavný prieskum napadnutého rozhodnutia okresného súdu, ústavný súd poukazuje na princíp subsidiarity zakotvený v čl. 127 ods. 1 ústavy, obsahom ktorého je

pravidlo, že sťažovateľ má právo domáhať sa ochrany základného práva pred ústavným súdom iba v prípade, ak mu túto ochranu nemôže poskytnúť iný súd.

Zmyslom a účelom princípu subsidiarity je to, že ochrana ústavnosti nie je a ani podľa povahy veci nemôže byť výlučne úlohou ústavného súdu, ale je úlohou všetkých orgánov verejnej moci v rámci im zverených kompetencií. Všeobecné súdy sú primárne zodpovedné aj za dodržiavanie tých práv a základných slobôd, ktoré ústava alebo medzinárodná zmluva dotknutým fyzickým osobám zaručuje. Ústavný súd predstavuje v tejto súvislosti ultima ratio inštitucionálny mechanizmus, ktorý nasleduje až v prípade nefunkčnosti všetkých ostatných orgánov verejnej moci, ktoré sa na ochrane ústavnosti podieľajú. Opačný záver by znamenal popieranie princípu subsidiarity právomoci ústavného súdu podľa zásad uvedených v § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde (III. ÚS 149/04, IV. ÚS 135/05).

V sťažovateľovej kauze mal pred zásahom do základných práv a slobôd okresným súdom právomoc poskytnúť právnu ochranu krajský súd, ktorý konal o riadnom opravnom prostriedku. Právo podať odvolanie proti rozsudku okresného súdu pritom sťažovateľ využil. Pre rozhodnutie ústavného súdu je teda podstatné, že existoval „iný súd“, na ktorý poukazuje čl. 127 ods. 1 ústavy, a to krajský súd ako súd odvolací (obdobne III. ÚS 135/04, IV. ÚS 405/04, III. ÚS 133/05). Na základe uvedeného ústavný súd sťažnosť sťažovateľa v tejto časti odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde pre nedostatok právomoci na jej prerokovanie.

2. Pokiaľ ide o sťažovateľom navrhovaný prieskum rozsudku a uznesenia krajského súdu, ústavný súd musí zdôrazniť, že jednou zo základných podmienok prijatia sťažnosti na ďalšie konanie je jej podanie v lehote ustanovenej v § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde. Táto lehota je dvojmesačná a začína plynúť od právoplatnosti rozhodnutia, oznámenia opatrenia alebo upovedomenia o inom zásahu, pričom pri opatrení alebo inom zásahu sa počíta odo dňa, keď sa sťažovateľ mohol o opatrení alebo inom zásahu dozvedieť. Nedodržanie tejto lehoty je zákonom ustanoveným dôvodom na odmietnutie sťažnosti ako podanej oneskorene (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde). V prípade podania sťažnosti

po uplynutí zákonom ustanovenej lehoty neumožňuje zákon o ústavnom súde zmeškanie tejto lehoty odpustiť (pozri napr. IV. ÚS 14/03, I. ÚS 64/03, I. ÚS 188/03).

Sťažovateľ sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 19. januára 2016 namieta porušenie svojich práv podľa ústavy rozsudkom krajského súdu sp. zn. 3 To 132/2014 zo 16. decembra 2014 a uznesením krajského súdu sp. zn. 3 Tos 30/2015 z 28. mája 2015. Proti napadnutým rozhodnutiam zákon ďalší riadny opravný prostriedok nepripúšťa.

Podľa koncepcie prvej časti siedmej hlavy štvrtého dielu (t. j. právoplatnosti a vykonateľnosti rozhodnutí) zákona č. 301/2005 Z. z. Trestný poriadok v znení účinnom v čase rozhodovania krajského súdu o napadnutých rozhodnutiach, rozsudok/uznesenie je právoplatné, ak zákon proti nemu nepripúšťa odvolanie/sťažnosť.

Keďže sťažovateľ doručil sťažnosť ústavnému súdu 19. januára 2016, je zrejmé, že tak učinil dávno po uplynutí ustanovenej zákonnej dvojmesačnej lehoty (§ 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde). Vzhľadom na túto skutočnosť ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosť v tejto časti odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako podanú oneskorene.

Vzhľadom na to, že sťažnosť bola odmietnutá, bolo už bezpredmetné rozhodovať o sťažovateľovej žiadosti o ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom, ako aj o ďalších jeho nárokoch uvedených v jej petite.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 12. apríla 2016